

ศึกษาภาษาเขมรพนมเปญตามแนวภาษาศาสตร์

A linguistics study of Khmer in Phnom Penh

Received: December 3, 2018

Revised: September 16, 2019

Accepted: September 23, 2019

หงส์ลดา กล้าหาญ (Honglada Klaharn)**

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (Ruengdet Pankhuenkhat)***

บทคัดย่อ

การศึกษภาษาเขมรพนมเปญตามแนวภาษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาาระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ 2) ระบบคำภาษาเขมรพนมเปญ 3) ระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ และ 4) ศึกษาการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียน ข้อมูลที่รวบรวมได้จากผู้บอกภาษา 10 ท่าน มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ที่เป็นชาวพนมเปญที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงพนมเปญ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของราชอาณาจักรกัมพูชา และเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งการศึกษาระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ ได้แก่ 1) หน่วยเสียงพยัญชนะและสระภาษาเขมรพนมเปญ ซึ่งหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 22 หน่วยเสียง คือ /p/, /t/, /c/, /k/, /q/, /ph/, /th/, /ch/, /kh/, /d/, /b/, /f/, /s/, /h/, /m/, /n/, /ŋ/, /r/, /l/, /w/ และ /y/ และหน่วยเสียงสระภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 31 หน่วยเสียง 2) คำคู่เทียบเสียงพยัญชนะภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 21 หน่วยเสียง และคำคู่เทียบเสียงสระภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 11 หน่วยเสียง 3) เสียงพยัญชนะควบกล้ำภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 85 หน่วยเสียง และ 4) หน่วยเสียงพยัญชนะกตภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 13 หน่วยเสียง คือ /k/, /ŋ/, /t/, /p/, /n/, /m/, /y/, /w/, /q/, /c/, /ŋ/, /l/, และ /h/ การศึกษาระบบคำภาษาเขมรพนมเปญ 1) หน่วยคำของภาษาเขมรพนมเปญ ได้แก่ หน่วยคำอิสระและหน่วยคำไม่อิสระ 2) พยางค์ของภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 3 ชนิด คือคำพยางค์เดียว คำสองพยางค์และหลายพยางค์ และ 3) การจำแนกหมวดของภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 10 หมวด การศึกษาระบบประโยคในภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 3 แบบ คือ ประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคสมบูรณ์ และประโยคซับซ้อน การเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียนในภาษาเขมรพนมเปญ ซึ่งภาษาพูดมีใช้ทั่วไป โดยการใช้กันอย่างเห็นเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาเขมรพนมเปญมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบริบทการใช้ภาษาทางสังคมนั้นๆ

คำสำคัญ : ระบบเสียง ระบบคำ ระบบประโยค

** นักศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Dr., Doctor of Philosophy (in linguistics) Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ,

honglada_klaharn@hotmail.com, 086-181-8376

*** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Associate Professor Dr., School of Linguistics Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University., 02-4419161

Abstract

A linguistics study of Khmer in Phnom Penh, This study aims to 1) To study Khmer phonology in Phnom Penh 2) To study Khmer morphology in Phnom Penh 3) To study Khmer sentences system in Phnom Penh and 4) To study Khmer comparison of spoken and written forms of Khmer in general and official usage, the data was collected from 10 native speakers who were over 50 years old and living in Phnom Penh, The capital city of Cambodia, The study was conducted under structural and descriptive Quality linguistics. The study found that 1) The phonological structure of Khmer in Phnom Penh consists of 22 consonant phonemes, that is ; /p/, /t/, /c/, /k/, /q/, /ph/, /th /, /ch/, /kh/, /d/, /b/, /f /, /s/, /h/, /m/, /n/, /ñ/, /ŋ/, /r/, /l/, /w/ and /y/ 31 Khmer in Phnom Penh Vowel phonemes, 2) 21 Khmer consonants contrasts in Phnom Penh and 11 Khmer Vowel contrasts in Phnom Penh, 3) 85 Khmer consonant in Phnom Penh clusters and 4) 13 Khmer final consonants in Phnom Penh that is ; /k/, /ŋ/, /t/, /p/, /n/, /m/, /y/, /w/, /q/, /c/, /ñ/, /l/, and /h/, The morphological in Phnom Penh, 1) The morphological structure consists, that is ; free morpheme and bound morphemes, 2) 3 Syllable word, that is ; Monosyllabic word, Disyllabic word and Polysyllabic word and 3) 10 words classes, The sentences system in Phnom Penh has 3 types, simple sentences, compound and complex sentence, and The Comparison of spoken and written forms of Khmer in Phnom Penh used in general and official usage are different from each other according to the social context, are all so given for comparative study

Keywords: Phonology Morphological Sentences

บทนำ

ภาษาเขมรจัดอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติก ตระกูลมอญ-เขมร และภาษาเขมรได้รับอิทธิพลมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชามีภูมิศาสตร์ติดกันกับไทย ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน และความคล้ายคลึงทางภาษา แตกต่างที่ภาษาเขมรไม่มีวรรณยุกต์ ราชอาณาจักรกัมพูชามีภาษาเขมรเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นภาษาราชการ เรียกว่าภาษาเขมรมาตรฐาน เป็นภาษาที่ใช้ในการศึกษา และเป็นภาษาสำหรับการสื่อสารระหว่างคนในชาติ ภาษาเขมรจึงมีความสำคัญสำหรับคนกัมพูชาทุกคนที่ต้องการศึกษาเรียนรู้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารซึ่งกันและกันระหว่างคนกัมพูชาด้วยกันภายในประเทศ ภาษาเขมรจึงมีความสำคัญสำหรับชาวกัมพูชาทุกคน

การใช้ภาษาเขมรมีวิธีการเลือกใช้คำที่สัมพันธ์กับระดับของบุคคลและระดับของภาษา ที่เหมาะสมกับระดับบุคคล ชาวเขมรใช้คำราชาศัพท์เพื่อแสดงการยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์และพระภิกษุ การใช้คำสงฆ์ศัพท์เพื่อแสดงการยกย่อง เคารพ นับถือ กราบไหว้บูชา เนื่องจากถือว่าพระมหากษัตริย์และพระภิกษุเป็นบุคคลชั้นสูง เป็นผู้ที่มิฐานะศักดิ์สูงกว่าบุคคลธรรมดา ภาษาที่ใช้มักจะเป็นคำบาลีและสันสกฤต นอกจากนั้นภาษาเขมร

ยังมีการแบ่งระดับการใช้ภาษาของบุคคลทั่วไป ซึ่งบางคำเป็นภาษาทางการโดยใช้ภาษาที่มีลักษณะภาษาระดับสูงใช้ถ้อยคำที่สุภาพกว่ากับบุคคลทั่วไป และจะมีอีกคำคำหนึ่งที่มีความหมายแบบเดียวกันที่ใช้กับรูปเองและคนสนิทหรือใช้ระดับเดียวกัน ซึ่งวิธีการเลือกใช้คำแต่ละระดับ เช่น

ใช้กับคนระดับเดียวกัน หรือ ใช้กับสัตว์	/sii/	“กิน”, “แดก”	สุนัข
การใช้ภาษาในระดับทั่วไปหรือระดับเดียวกัน	/gam/	“กิน”	หมู
การใช้ภาษาในระดับทั่วไปหรือระดับเดียวกัน	/hou/	“กิน/ทาน”	หมู
การใช้ภาษาในระดับผู้ใหญ่	/pisa/	“รับประทาน”	หมู
การใช้ภาษาในระดับพระภิกษุ	/chan/	“ฉัน”	หมู
การใช้ภาษาในระดับพระมหากษัตริย์	/saoy/	“เสวย”	หมู

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2527) ได้กล่าวว่า ภาษาศาสตร์ เป็นการศึกษาว่าด้วยภาษาในรูปของมันเอง มิใช่เป็นการศึกษาในฐานะเครื่องมือชนิดหนึ่ง จึงเป็นการศึกษาวิเคราะห์ค้นคว้า เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับภาษา

อุดม วัฒนศิริกิตติ (2547) ได้กล่าวว่า ภาษาศาสตร์ คือ วิทยาศาสตร์ทางภาษา หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ มีการตั้งสมมติฐาน พิสูจน์หลักเกณฑ์ และกฎต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของภาษาแต่ละภาษา

พินิติพย์ หวยเจริญ (2547) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เสียง เป็นการวิเคราะห์หน่วยคำ (Morphology) ว่าเกิดขึ้นอย่างไรบ้าง เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยคำและหน่วยเสียง พิจารณาว่าหน่วยเสียงใดบ้างจะมีหน้าที่เป็นหน่วยคำให้พิจารณาจากรวมกลุ่มของส่วนย่อยแสดงหน่วยคำ

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2545) ได้กล่าวว่า ระบบคำ (Morphology) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับหน่วยคำและการประกอบหน่วยคำให้เป็นคำต่างๆ ในภาษา ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับหน่วยคำ การสร้างหน่วยคำให้เป็นคำต่างๆ และวิธีการจำแนกคำให้เป็นหมวดคำต่างๆ ตามความหมาย ตามตำแหน่งและตามหน้าที่ของคำ

ปรีชา คเนตนอก (2552) ได้กล่าวว่า ระบบคำ เป็นการศึกษาหน่วยคำ และรวมหน่วยคำ เพื่อสร้างคำ ซึ่งหน่วยคำ คือหน่วยที่เล็กที่สุดของภาษา เช่น คำว่า cat มี 1 หน่วยคำ ส่วนคำว่า cats มี 2 หน่วยคำ เนื่องจาก s เป็น 1 หน่วยคำ เพราะ cat แปลว่า “แมว” ส่วน s มีความหมายมากกว่าหนึ่ง จึงเรียกว่า 2 หน่วยคำ และ 2 ความหมาย

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2545) ได้กล่าวว่า ประโยค คือ ถ้อยคำที่มีเนื้อความครบสมบูรณ์ หรือ คำพูดข้อความที่บริบูรณ์ตอนหนึ่งๆ เช่นคำว่า ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ซึ่งเป็นข้อความที่มีทั้งภาคประธาน และภาคแสดง มีความสมบูรณ์ครบถ้วน รู้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

กาญจนา นาคสกุล (2539) ได้กล่าวว่า ลักษณะภาษาเขมรพนมเปญว่า ภาษาเขมรพนมเปญเป็นภาษาที่ไม่มีการผันคำนาม คำกริยา ไปตามความสัมพันธ์ที่คำนามมีกับคำอื่นหรือตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับทางไวยากรณ์ ประโยคในภาษาเขมรพนมเปญประกอบด้วย คำที่ทำหน้าที่ ประธาน กริยา กรรม ส่วนขยายนาม และกริยา มักจะอยู่ตามหลังนาม และกริยาที่ถูกขยาย ลักษณะคำส่วนใหญ่เป็น คำพยางค์เดียว และคำสองพยางค์ คำหลายพยางค์มักจะเป็นคำประสม หรือมีฉะนั้น ก็เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น โดยเฉพาะคำบาลีและสันสกฤต

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรหรือผู้บอกภาษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้บอกภาษาหลักจำนวน 10 คน จากประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยผู้บอกภาษาจะต้องไม่มีการโยกย้ายภูมิลำเนาต้องมีอายุ 50 ขึ้นไป และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ๆ โดยการเลือกประชากรในกรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรกัมพูชา 10 คน ประชากรผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยมีรายชื่อ ดังนี้ 1) พลเอก เมียะฮ์ วิฤทธิ์ 2) พลโท แมน เชียง 3) พลโท คิม นอง 4) พลตรี สุข สุขุม 5) พลตรี โชมโบ รีเรียะ 6) พลตรี คิม กุศล 7) พลตรี ฮง สุข 8) นาง ปัล วันนา รีเรียะ 9) นาง โบวีณา ทัส และ 10) นาง จิตา อุต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อใช้ในการทดสอบ คือ แบบทดสอบการออกเสียงคำภาษาเขมรพนมเปญ จำนวน 1 ชุด ซึ่งมี 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ ตอนที่ 2 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงระบบคำภาษาเขมรพนมเปญ ตอนที่ 3 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ และตอนที่ 4 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการบันทึกการออกเสียงระบบคำภาษาเขมรพนมเปญในแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่างทีละคนด้วยรูปเองด้วยเครื่องบันทึกเสียง
2. ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาทำแบบทดสอบการอ่านออกเสียงทีละคนตามลำดับ โดยให้แต่ละคนได้เตรียมรูปอ่านรายการคำทั้งหมดก่อนที่จะบันทึกเสียงจริงประมาณ 10 นาที
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแถบเสียงที่บันทึกมา
4. ผู้วิจัยจัดขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 นำข้อมูลมาเรียงลำดับตามหมวดต่างๆ โดยนำข้อมูลมาเรียงลำดับ คือ หน่วยคำ พยางค์ กระบวนการสร้างคำ และการจำแนกหมวดคำ
 - 4.2 นำคำศัพท์ที่ได้มาวิเคราะห์ ตามเสียงที่บันทึกได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ลงพื้นที่
 - 4.3 เรียบเรียงข้อมูลภาษาเขมรพนมเปญจากกลุ่มตัวอย่างได้มาวิเคราะห์
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการบันทึกเสียงทั้งหมดมาให้เจ้าของภาษาตรวจสอบความถูกต้องและหาคำร้อยละเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ ระบบคำภาษาเขมรพนมเปญ ระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ และการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียนภาษาเขมรพนมเปญ
2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาศึกษา Phonetics และภาษาเขมรพนมเปญ ในออกเสียงของผู้บอกภาษาที่อยู่ในพื้นที่กรุงพนมเปญเท่านั้น

ผลการวิจัย

ระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ จากการศึกษาทำให้ได้ทราบระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ ดังนี้

1. หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาเขมรมีจำนวน 22 หน่วยเสียง คือ /p/, /t/, /c/, /k/, /q/, /ph/, /th/, /ch/, /kh/, /d/, /b/, /f/, /s/, /h/, /m/, /n/, /ŋ/, /r/, /l/, /w/ และ /y/

Susiya Nakprat (1991 p.10) ตารางหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาเขมร A descriptive study of the Buriram dialect of high khmer, **Doctor of Philosophy in Linguistics**, (Nagpur University, India,)

Phonemes		Bilabial	Labio-dental	Alveolar	Palatal	Velar	Glottal
Stop / vl.	Unas.	p		t		k	q
	Asp.	ph		th		kh	
Affricates	Unas.				c		
	Asp.				ch		
Implosives	Vd.	b		d			
Nasals	Vd.	m		n	ญ	ŋ	
Fricatives	VL.		f*	s			h
Lateral	Vd.			r			
Trill	Vd.			l			
Semi-vowels	Vd.	w			y		

* borrowed phoneme

ตัวอย่างคำศัพท์หน่วยเสียงพยัญชนะ เช่น

/fouŋ/

“ฟุ้ง”

ហ្លួង

/haŋ/

“หงส์”

ហង្ស

คำคู่เทียบเสียงพยัญชนะภาษาเขมรพนมเปญทั้งหมดมีจำนวน 10 คู่เทียบเสียงได้แก่ /kaa/-/kwa/, /khaa/-/khaa/, /caa/-/cwa/, /cha/-/chwa/, /da/-/dwa/, /tha/-/thwa/, /ta/-/twa/, /na/-/kwa/, /pha/-/phwa/, /la/-/lwa/ ตัวอย่างคำคู่เทียบเสียงพยัญชนะภาษาเขมรพนมเปญ เช่น

/kɑɑ/	“คอ”	ក
/kɔɔ/	“ใบ้”	គ

นอกจากนี้ยังมีคำคู่เทียบเสียงพยัญชนะยังสามารถทำได้อีก 2 วิธีคือ การเติมพินหนูและตรีศัพท์ สำหรับการเติมพินหนู มีจำนวน 7 คู่เทียบเสียง ได้แก่ ង/ηɑɑ/, ញ/ηɑɑ/, ម/maɑ/, ឃ/yaɑ/, រ/raɑ/, វ/raɑ/ และ ប/pɑɑ/ และการเติมตรีศัพท์ มีจำนวน 4 คู่เทียบเสียง ได้แก่ ស/sɔɔ/, ហ/hɔɔ/, អ/qɔɔ/ และ ប/bɔɔ/ ตัวอย่างคำคู่เทียบเสียงพยัญชนะที่การเติมพินหนูและตรีศัพท์ เช่น

/peiŋ-paonŋ/	“ลูกโป่ง”	ប៉េងប៉ោង
/rɔɔ-quu/	“บัน”	រអ៊ូ

2. หน่วยเสียงสระภาษาเขมรพจนมปัญญา

อุบล เทศทอง (2558 น. 24.) หน่วยเสียงสระ ภาษาเขมรมีหน่วยเสียงสระทั้งหมด 31 หน่วยเสียง แบ่งตามลักษณะของเสียงเป็นหน่วยหน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว หน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น หน่วยเสียงสระประสมเสียงยาว และหน่วยเสียงสระประสมเสียงสั้น

หน่วยเสียงสระภาษาเขมรพจนมปัญญา แบ่งออกเป็น 4 แบบ มีจำนวน 31 หน่วยเสียง ประกอบด้วย หน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น มีจำนวน 8 หน่วยเสียง คือ /i/, /e/, /ɨ/, /ə/, /a/, /ɑ/, /u/, /o/ หน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว มีจำนวน 10 หน่วยเสียง คือ /ii/, /ee/, /ɛɛ/, /ɨɨ/, /əə/, /aa/, /ɑɑ/, /uu/, /oo/, /ɔɔ/ หน่วยเสียงสระประสมเสียงสั้น มีจำนวน 3 หน่วยเสียง คือ /ěə/, /uə/, /oə/ และหน่วยเสียงสระประสมเสียงยาว มีจำนวน 10 หน่วยเสียง คือ /iə/, /ei/, /ie/, /əi/, /ae/, /aə/, /ɑo/, /uə/, /ou/, /ɔə/ ตัวอย่างคำศัพท์ หน่วยเสียงสระภาษาเขมรพจนมปัญญา เช่น

หน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น	/cət/	“ใจ”	ចិត្ត
หน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว	/chii/	“ป่วย”	ឈឺ
หน่วยเสียงสระประสมเสียงสั้น	/těəq/	“คล่อง”	ទាក់
หน่วยเสียงสระประสมเสียงยาว	/cuəy/	“ช่วย”	ជួយ

คำคู่เทียบเสียงสระมีจำนวน 11 หน่วยเสียง มีได้แก่ คำคู่เทียบเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้นคู่กับหน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว มีจำนวน 8 คู่เสียงได้แก่ /i/-/ii/, /ɨ/-/ɨɨ/, /u/-/uu/, /e/-/ee/, /ə/-/əə/, /o/-/oo/, /a/-/aa/, /ɑ/-/ɑɑ/ และคำคู่เทียบเสียงสระประสมเสียงสั้นคู่กับหน่วยเสียงสระประสมเสียงยาว มีจำนวน 3 คู่เสียงได้แก่ /ěə/-/ei/, /uə/-/uə/, /oə/-/ou/ ตัวอย่างคำศัพท์คำคู่เทียบเสียงสระ เช่น

คำคู่เทียบเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้นคู่กับหน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว	/i/	/cih/	“จี้”	ជិះ
	/ii/	/cii/	“ป่วย”	ឈឺ
คำคู่เทียบเสียงสระประสมเสียงสั้นคู่กับหน่วยเสียงสระประสมเสียงยาว	/uə/	/pŋuəh/	“งู”	ពស់
	/uə/	/cuəp/	“พบ”	ជួប

3. พยัญชนะสะกด

อัญญา จิตสุทธิญาณ (2551 น.18) พยัญชนะสะกด เขมรเรียกว่าพยัญชนะประกอบ **ព្យញ្ជនៈ**
ប្រកប /py^១័៣n cə-n^២៥១q/ มีทั้งหมด 14 มาตรา

ปัจจุบันพยัญชนะสะกด มีจำนวน 13 มาตรา คือ /k/, /**ក**/, /t/, /p/, /n/, /m/, /y/, /w/, /q/, /c/, /**ក**/, /**ឈ**/, และ /h/ ตัวอย่างคำศัพท์เสียงพยัญชนะสะกด เช่น

- 1) แม่กก /k/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ក**, **ខ**, **គ**, **ឃ**/ เช่น /pr^១ik/ “เข้า” **ព្រឹក**
- 2) แม่กก /**ក**/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ង**/ เช่น /r^១i^២əŋ/ “เรื่อง” **រឿង**
- 3) แม่กต /t/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ដ**, **ប**, **ឧ**, **ឈ**, **ត**, **ថ**, **ទ**, **ជ**/ เช่น /w^១ö^២ət/ “วัด”

វត្ត

- 4) แม่กบ /p/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ប**, **ព**, **ភ**/ เช่น /kra^១ap/ “กราบ” **ក្រាប**
- 5) แม่กน /n/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ណ**, **ន**/ เช่น /y^១ö^២ən/ “ยันต์” **យ៉ันត**, **យ៉ันត**
- 6) แม่กม /m/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ម**/ และ สระ /^១ំ/, /^១ុ/, /^១ា/ เช่น /r^១ö^២əm/

“ร่า” **រ៉ា**

- 7) แม่เกย /y/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**យ**/ และสระ /^១ៃ/ เช่น /yi^១öy/ “ยาย” **យាយ**
- 8) แม่เกว /w/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**វ**/ และสระ /^១ៅ/ เช่น /qa^១aw/ “เสือ” **អាវ**
- 9) สะกดด้วยเสียง กัก /q/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ក**, **ខ**, **គ**, **ឃ**/ และ สระ /^១ិ/ เช่น

/y^១ö^២əq/ “ยักษ์” **យក្ស**

- 10) เสียง จ /c/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ច**, **ជ**/ เช่น /lic/ “จม” **លិច**
- 11) เสียง ญ /**ក**/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ញ**/ เช่น /ca^១ñ/ “แพ” **ចាញ់**
- 12) เสียง ล /**ឈ**/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ល**/ เช่น /cu^១əl/ “เช่า” **ជួល**
- 13) เสียงพ่นลม /h/ ไม่มีเสียงตัวสะกดนี้ในภาษาไทย ตัวสะกดสระ /^១ះ/ /qəh/ และ **ស** /s^១ad/ เช่นเสียง

ส /s/ พยัญชนะสะกดด้วยตัว /**ស**/

4. เสียงคำควบกล้ำพยัญชนะ มีจำนวน 85 หน่วยเสียง สามารถเกิดต้นพยางค์เป็นต้นพยัญชนะ สามารถเกิดเสียงควบกล้ำกับพยัญชนะ

อรรณณ บุญฤทธิ (2545 น.301) ตารางความสัมพันธ์หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาเขมร มีดังนี้

จากการศึกษาระบบเสียงภาษาเขมรพบปัญหา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลนั้น ทำให้ได้ทราบถึง การเปลี่ยนแปลงของการออกเสียงพูดภาษาเขมรพบปัญหาในกรุงพนมเปญ จากผู้ให้ข้อมูล 10 ท่าน ประมาณ 8 ท่าน ออกเสียงภาษาเขมรพบปัญหาชัดเจน และอีก 2 ท่าน ออกเสียงไม่ชัดในบางหน่วยเสียง เนื่องเกิดจากปัญหาในการ เปลี่ยนแปลงของการออกเสียงพูดภาษาเขมรพบปัญหาในกรุงพนมเปญ มาจากหลายปัจจัยด้วยกัน ได้แก่

- 1) เกิดจากผู้คนหลายเชื้อชาติมาอาศัยอยู่ในพื้นที่ในกรุงพนมเปญเพิ่มมาก
- 2) เกิดจากการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้ในกัมพูชา คำยืมภาษาต่างประเทศที่มีใช้ใน กัมพูชา ได้แก่ คำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤต ไทย ลาว จีน เวียดนาม อังกฤษ ฝรั่งเศส และโปรตุเกส อาทิเช่น ภาษาอังกฤษ ในคำว่า “ไลน์” /laaŋ/ **ไลน์** และ คำว่า “แซร์” /sae/ **แซร์** /qii-mel/ “อีเมล” **มีโยล** และ คำว่า /feit-buk/ “เฟสบุ๊ค” **เฟสบุ๊ค** เป็นต้น
- 3) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเสียงในแต่ละท้องถิ่น เช่นบางถิ่นออกเสียงไม่ชัด ซึ่งบางส่วนของคำ นำมารวมกันหรือมีการกร่อนเสียงหรือตัดเสียง แต่ความหมายยังคงเดิม เช่นคำว่า “ตลาด” /phsaa/ **ซัวร์** ตัดเสียงตัวหน้า /ph/ ออก เหลือเพียง /saa/ **ซัวร์**
- 4) เกิดจากการกลมกลืนเสียง การที่เสียงหายไปเหมือนหรือคล้ายกับเสียงที่ตามมาหรือนำมา ข้างหน้านั้นอาจเพื่อความสะดวกในการออกเสียง เช่นคำว่า “พนมเปญ” /phnum-piŋ/ **ปุมเพญ** กลายเป็น /qam-peñ/ **หมเพญ** และ คำว่า “มาก” /caon/ **เริส** /chaon/ **เริส** เป็นต้น
- 5) เกิดจากการสูญเสียหน่วยเสียง การที่หน่วยเสียงสระหรือพยัญชนะในคำหรือส่วนของคำหายไป เมื่อนำหน่วยคำมาติดต่อกัน หรือ เกิดจากการตัดเสียง โดยการที่เสียงหายไปเหมือนหรือคล้ายกับเสียงที่ตามมาหรือ นำมาข้างหน้านั้น อาจเพื่อความสะดวกในการออกเสียง เช่นคำว่า “อะไร” /qwey/ **มี** โดยมีการตัดเสียงพยัญชนะ /w/ ออก กลายเป็นเสียง /qey/ **มี** และคำว่า “หนึ่งครั้ง” /muəy-daaŋ/ **มูยดอง** ได้ตัดเสียงสระ /uəy/ ออก กลายเป็นเสียง /mdaaŋ/ **มดอง** ตัดเสียงออก คำว่า “ตลาด” /phsaa/ **ซัวร์** ตัดเสียงตัวหน้า /ph/ ออก เหลือเพียง /saa/ **ซัวร์** เป็นต้น
- 6) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเสียงโดยการเติมคำอุปสรรคหรือคำแผลง ได้แก่คำว่า “เกิด” /kaəŋ/ **เค็ค** เมื่อเติมคำอุปสรรค /am/ คำ จะออกเสียงเป็น /kam-naəŋ/ แปลว่า “กำเนิด” **คัมเน็ค** และ คำว่า “ร้อน” /kdaŋ/ **เค๊า** เมื่อเติมคำอุปสรรค /am/ คำ จะออกเสียงเป็น /kam-daw/ แปลว่า “ทำให้ร้อน” , “อุ่น” **คัม เฉ๊า** ซึ่งในการเติมคำอุปสรรคจากรากศัพท์เดิมนั้น ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ระบบคำภาษาเขมรพบปัญหา พบว่าชาวพนมเปญยังปัญหาในการออกเสียง เนื่องจากในพื้นที่กรุง พนมเปญ มีประชากรจากหลายเชื้อชาติ ทำให้ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมทางภาษาต่างๆ นั้น 1) หน่วยคำของภาษา เขมรพบปัญหา มีจำนวน 2 ชนิด คือ หน่วยคำอิสระ และหน่วยคำไม่อิสระ 2) พยางค์ของภาษาเขมรพบปัญหา มีจำนวน 3 ชนิด คือ คำพยางค์เดียว คำสองพยางค์และหลายพยางค์ และ 3) การจำแนกหมวดของภาษาเขมร พนมเปญ มีจำนวน 10 หมวด คือ หมวดคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำกริยาวิเศษณ์ คำคุณศัพท์ คำเชื่อมบุพบทและ สันธาน คำอุทาน คำขึ้นต้นประโยค คำกำหนด และ คำลงท้าย ซึ่งระบบคำภาษาเขมรพบปัญหานี้

1. หน่วยคำภาษาเขมรพจนมเปญ มี 2 หน่วยคำ คือ หน่วยคำอิสระ และหน่วยคำไม่อิสระ

1.1 หน่วยคำอิสระ (Free Morpheme) คือ หน่วยคำที่สามารถปรากฏตามลำพังได้ โดยไม่ต้องมีหน่วยคำอื่นมาประสม

/kee/	“เขา”	គេ
/y ^ə əŋ/	“เรา”	យើង

1.2 หน่วยคำไม่อิสระ หรือหน่วยคำประสม (Bound Morpheme) หน่วยคำที่ปรากฏตามลำพังไม่ได้ ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่นเสมอ

/ni ^ə q c ^ə m- ri ^ə ŋ/	“นักร้อง”	អ្នកចម្រៀង
/kaa ri ^ə n/	“การเรียน”	ការរៀន
/wi-n ⁱ y/	“วินัย”	វិន័យ

2. โครงสร้างพยางค์ของภาษาเขมรพจนมเปญมีจำนวน 8 แบบ โดยมี C แทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น CC แทนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ V แทนหน่วยเสียงสระเสียงสั้น และ VV แทนหน่วยเสียงสระเสียงยาวและสระประสม ตัวอย่างคำศัพท์โครงสร้างพยางค์ของภาษาเขมรพจนมเปญ เช่น

- CVC	/k ^ə t/	“จด”	កត់
- CVV	/da ^ə /	“เดิน”	ដើរ
- CCVC	/slap/	“ตาย”	ស្លាប់
- CCVV	/kr ^ə aa/	“จน”	ក្រ
- CVVC	/m ^ə əV/	“ดู”	មើល
- CCVVC	/kraap/	“กราบ”	ក្រាប
- CVCCVV	/s ^ə ŋ ^ə haa/	“หล่อ”	សង្ហា
- CCCVVC	/ch ^ə ŋ ^ə aay/	“ไกล”	វែង

พยางค์ของภาษาเขมรพจนมเปญ มี 3 ชนิด ประกอบด้วย คำพยางค์เดียว คำสองพยางค์ และหลายพยางค์มีดังนี้

2.1 คำพยางค์เดียวของภาษาเขมรพจนมเปญ เช่นคำว่า

/taa/	“ตา”	តា
/yi ^ə y/	“ยาย”	យាយ

2.2 คำสองพยางค์ของภาษาเขมรพจนมเปญ เช่นคำว่า

/k ^ə y-laa/	“กีฬา”	កីឡា
/qaa-haa/	“อาหาร”	អាហារ

2.3 หลายพยางค์ของภาษาเขมรพจนมเปญ เช่นคำว่า

/s ^ə n-t ^h aa-ki ^ə /	“โรงแรม”	សណ្ឋាគារ
/pr ^ə a-w ^ə ə-t ^ə q-sah/	“ประวัติศาสตร์”	ប្រវត្តិសាស្ត្រ

ระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ มีระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ มีจำนวน 3 ประเภท คือ ประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคสมบูรณ์ และประโยคซับซ้อนมีดังนี้

1. ประโยคไม่สมบูรณ์ในภาษาเขมร เช่น

/rɔɔk + siəw-pɿw/ “หาหนังสือ” រក + សៀវភៅ
/muuc + tɿk/ “อาบน้ำ” មុជ + ទឹក

2. ประโยคสมบูรณ์ มีรูปประโยคจะประกอบไปด้วย ประธาน + กริยา + กรรม เช่น

/khñom + ñam + craən/ “ฉัน+กิน+เยอะ” ខ្ញុំ + ញ៉ាំ + ច្រើន
/khñom + thwaə + tiə-hiən/ “ผม+เป็น+ทหาร” ខ្ញុំ+ធ្វើ+ទាហាន

ประโยคสมบูรณ์มี 6 ชนิด ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง และประโยคแสดงความต้องการ เช่น

ประโยคบอกเล่า	qəw-puk coul-cət ñam trəy/	“พ่อชอบทานปลา”	ខ្ញុំទៅសាលារៀន
ประโยคปฏิเสธ	khñom mɿn thlɔ̌əp pɿk-sraa tee/	“ผมไม่เคยดื่มเหล้า”	ខ្ញុំមិនផ្ដាច់ជឹកស្រាទេ
ประโยคคำสั่ง	/kom thwəə sɔm-leiŋ khlaŋ/	“อย่าส่งเสียงดัง”	កុំធ្វើសំឡេងខ្លាំង
ประโยคคำถาม	/look kruu dael baŋ-riən look kruu chmɔ̌əh qwəy/	“คุณครูที่สอนคุณ ชื่ออะไร”	លោកគ្រូដែលបង្រៀនលោកឈ្មោះអ្វី?
ประโยคขอร้อง	/sɔum mee-taa dɔh sbaek cəəŋ/	“กรุณาถอดรองเท้า”	សូមមេត្តាដោះស្បែកជើង
ประโยคแสดงความต้องการ	/mdaay cəŋ qaoy khñom thwəə tiə-hiən/	“แม่อยากให้ฉันเป็นทหาร”	ម្តាយចង់ឱ្យខ្ញុំធ្វើទាហាន

3. ประโยคความซ้อนภาษาเขมร จะมีคำเชื่อมประโยคดังนี้ คือ ព្រោះ, ព្រោះថា, ពីព្រោះ, ដោយ, ដោយសារតែ, ដែល, ជា, ដូច, ដូចជា, នៅពេលដែល, ប៉ុន្តែ, ក្នុង, អំឡុងពេល, ក៏ដោយ, ទោះបី, ទោះបីជា, សូមបិតែ, នឹង, នឹង, ដើម្បី, ទាំង, តាំងតែ, តាំងពី, ចំពោះ เป็นต้น ตัวอย่างประโยคความซ้อนภาษาเขมร เช่น/sɔum swaa-kum dael baan qɔ̌ə-cəəŋ mɔɔk kan qa-kə̌əq-baŋ-ciə- kaa-ra-thaan kaəŋ tɔ̌əp phuu-mɿn thay / “ขอต้อนรับผู้กองบัญชาการกองทัพบก” សូមស្វាគមន៍ដែលបានអញ្ជើញមកកាន់អគ្គបញ្ជាការដ្ឋានកងទ័ពភូមិន្ទថៃ/kaəŋ tɔ̌əp phuu-mɿn thay niŋ kaəŋ yoo-thə-pɔ̌əl kheem-mə-ra-phuu-mɿn miən kaa tum-nə̌əq tum-nɔɔŋ dɔd lqɔd ciə rɔɔ-

yěəq peel yuu qɑŋ-waeŋ/ “กองทัพไทยและกองทัพกัมพูชาความสัมพันธ์อันดีมายาวนาน” កង ទ័ពភូមិន្ទថៃ និងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មានការទំនាក់ទំនងដ៏ល្អ ជាយូរៗពេលយូរអង្វែង

การเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียนของภาษาเขมรพนมเปญ

ภาษาพูด เป็นภาษาพูดแบบไม่เคร่งครัดในหลักการใช้ภาษา บางครั้งฟังแล้วไม่สุภาพ มักใช้พูด
ระหว่างผู้ที่สนิทสนม คติหรือเรื่องสั้นส่วนภาษาเขียนมีลักษณะเคร่งครัดในหลักภาษา การใช้ภาษาเขียนจะใช้
ภาษาระดับกึ่งทางการและระดับทางการ ภาษาเขียน 3 แบบ คือ 1) ภาษาเขียนแบบจินตนาการ 2) ภาษาเขียน
แบบแสดงข้อคิดเห็น และ3)ภาษาเขียนแบบประชาสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้นำคำศัพท์ภาษาพูดกับภาษาเขียนมาเปรียบเทียบลักษณะการใช้ให้เหมาะสมกับระดับภาษา
กับระดับบุคคล ซึ่งภาษาพูดนั้นจะพูดอย่างไรก็ได้ ก็สามารถเข้าใจได้เหมือนกัน ส่วนภาษาเขียนจะเป็นภาษา
ทางการและเป็นภาษาราชการ ซึ่งชาวกัมพูชาให้ความสำคัญในการเลือกใช้ภาษามาก เพราะการเลือกใช้ภาษามี
ความแตกต่างกัน โดยวิธีการเลือกใช้คำที่สัมพันธ์กับระดับของภาษาที่เหมาะสมกับระดับบุคคล เพราะภาษาเขมร
ที่ได้แบ่งระดับการใช้ เช่น ระดับคนทั่วไป ระดับคนธรรมดากับพระสงฆ์ศัพท์ และคนธรรมดากับพระมหากษัตริย์
ซึ่งชาวกัมพูชาใช้คำราชาศัพท์ เพื่อแสดงการยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์ และชาวกัมพูชาใช้คำสงฆ์ศัพท์ เพื่อ
แสดงการยกย่อง เคารพ นับถือ กราบไหว้บูชา เป็นต้น

ตัวอย่างคำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น

ภาษาพูด	/tiə-hiəŋ/	“ทหาร”	ราทหาร
ภาษาเขียน	/yoo-thiə/	“ทหาร”	ยោดา
ภาษาพูด	/něəq yiəŋ/	“ยาม”	หฺนุกยาบ
ภาษาเขียน	/něəq sɑŋ-teq-sok/	“เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย”	หฺนุกสฤ์สุខ

อภิปรายผล

ประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ ระบบคำภาษาเขมร
พนมเปญ ระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ และการใช้คำศัพท์ภาษาพูดกับภาษาเขียนของภาษาเขมรพนมเปญ
ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างการออกเสียงจากภาษาเขมรพนมเปญของผู้บอกภาษาทั้ง 10 ท่าน ได้แก่ 1) ตัวอย่างตาราง
การออกเสียงของระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ 2) ตัวอย่างตารางการออกเสียงของระบบคำภาษาเขมร
พนมเปญ 3) ตัวอย่างตารางการออกเสียงของระบบประโยคภาษาเขมรพนมเปญ และ 4) ตัวอย่างตารางการออก
เสียงการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียนของภาษาเขมรพนมเปญมีดังนี้

ตัวอย่างตารางชุดที่ 1 การออกเสียงของระบบเสียงภาษาเขมรพนมเปญ

คำศัพท์	ออกเสียงชัด	ร้อยละ	ออกเสียงไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/kdaw/	9	90	1	10	100
/slap/	8	80	2	20	100
/kraap/	9	90	1	10	100
/sraa/	9	90	1	10	100
/phsaa/	8	80	2	20	100
/phña ^๑ /	8	80	2	20	100
/phsae ^๓ /	7	70	3	30	100
/khy ^๓ a ^๓ /	8	80	2	20	100
/khlaoc/	7	70	3	30	100
/t ^๑ əp/	8	80	2	20	100

ตัวอย่างตารางชุดที่ 2 การออกเสียงของระบบคำภาษาเขมรพนมเปญ

คำศัพท์	ออกเสียงชัด	ร้อยละ	ออกเสียงไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/kee/	9	90	1	10	100
/b ^๓ a ^๓ /	9	90	1	10	100
/yi ^๑ y/	8	80	2	20	100
/k ^๑ y-laa/	8	80	2	20	100
/qaa-yoq/	9	90	1	10	100
/q ^๑ w-puk/	9	90	1	10	100
/taa-nan-ta-ra-saq/	8	80	2	20	100
/py ^๑ ñ ^๑ -c ^๑ -n ^๑ əq/	9	90	1	10	100
/pr ^๓ -w ^๑ t-teq-sah/	7	70	3	30	100
/mac-ch ^๑ əq-m ^๑ ñ ^๑ - d ^๑ ə/	8	80	2	20	100

ตัวอย่างตารางชุดที่ 3 การออกเสียงของประโยคภาษาเขมรพนมเปญ

คำศัพท์	ออกเสียงชัด	ร้อยละ	ออกเสียงไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/khñom tɿw phsaa/	7	70	3	30	100
/maə muc tɿk/	7	70	3	30	100
/khñom ñam craəñ/	9	90	1	10	100
/khñom thwəə tiə-hiəñ/	7	70	3	30	100
/khñom tɿw saa-laa riəñ/	8	80	2	20	100
/khñom mɿn miəñ prɑ-pñəñ tee/	9	90	1	10	100
/khñom mɿn thlɿəp pɿk-sraa/	8	80	2	20	100
/khñom mɿn mɛɛn caow tee/	8	80	2	20	100
/srɑ-wəŋ haam baək-baa/	9	90	1	10	100
/khñom mɿn mɛɛn cao/	9	90	1	10	100

ตัวอย่างตารางชุดที่ 4 การออกเสียงของการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดและภาษาเขียน

คำศัพท์		ออกเสียงชัด	ร้อยละ	ออกเสียงไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/daə-leeŋ/	ภาษาพูด	9	90	1	10	100
/teeh-sa-ha/	ภาษาเขียน	9	90	1	10	100
/luy/	ภาษาพูด	9	90	1	10	100
/tha-wi-kaa/	ภาษาเขียน	8	80	2	20	100
/riəp-kaa/	ภาษาพูด	7	70	3	30	100
/qaa-piə-pi-piə/	ภาษาเขียน	9	90	1	10	100
/prɑ-cum/	ภาษาพูด	8	80	2	20	100
/kəc prɑ-cum/	ภาษาเขียน	8	80	2	20	100
/nəəq yiəm/	ภาษาพูด	9	90	1	10	100
/nəəq sɑn-teq-sok/	ภาษาเขียน	8	80	2	20	100

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ ผู้สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันหรือภาษาที่ใช้ในราชการ การประยุกต์ใช้ในการแปล และเป็นแนวทางในการวิจัยของนักวิจัยต่อไป เพราะภาษาเขมรพจนมเปญมีเนื้อหา น่าสนใจอาจจะศึกษาวิเคราะห์ระบบเสียงที่เฉพาะเจาะจง อาจจะศึกษาระบบเสียงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะศึกษา เพียงหน่วยเสียงพยัญชนะ และสระ ศึกษาคำคู่เทียบเสียงพยัญชนะหรือศึกษาคำคู่เทียบเสียงสระ คำควบกล้ำกับ พยัญชนะอย่างใดอย่างหนึ่ง สำหรับศึกษาเรื่องระบบคำนั้น ก็สามารถศึกษาวิเคราะห์คำซ้ำ ศึกษาวิเคราะห์คำ ซ้อน ศึกษาวิเคราะห์คำยืมแต่ละภาษา ศึกษาวิเคราะห์คำแผลง ศึกษาเฉพาะประโยคไม่สมบูรณ์ ศึกษาเฉพาะ ประโยคสมบูรณ์ และศึกษาเฉพาะประโยคซับซ้อน และการเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาพูดในภาษาไทยและ ภาษาเขมร เป็นต้น

References

- Chittasutthiyan,A. ‘Ēkkasānprakōpkānsuksā[“Kānhatkhīanlæ‘ānaksornkhamēn”]Prakōpkānriānrāiw
ichā 316101 Elementary Khmer in Phnom Penh Department of Oriental s, Faculty of
Archeology. Silpakorn University Press.
- Khanetnok,P.(2009).[“Rabopkhamlæprayokphāsā‘āngkrit”].Bangkok:Mahachulalongkornrajavidyal
aya University Press.
- Khanitthan, W. (1984). [“Phāsālēphāsāsāt”]. Bangkok : Thammasat University.
- Naksakun,K.(1977).[“Laksanathuāpaikhōṅgphāsākhamēn”].Bangkok:ChulalongkornUniversitySilpa
korn University Press.
- Orrawan,B.(2002).[Prachoom‘atbotkhamēnRuāmbotkhwāmwichakānkhōṅgSātrāchānkīāntikhun].
Dr.UraiSri Woraisarin. Faculty of Archeology. Silpakorn University Press.
- PankhuanKhan, R. (2011). [“Phāsāsātphāsāthai”].Type3,Bangkok:Mahachulalongkornrajavidyalaya
University Press.
- Panupong, W. (2002). [“Khroṅgsāṅgphāsāthai Rabopwaiyakōṅ”]. Bangkok : Ramkhamhaeng
University Press.
- Phanthumetha, N. (1984). [“Waiyakōṅthai”]. Type 3, Bangkok : Rungreuxngsasn Publishing.
- Settharin, B. (1995). [“Nangsurian‘ān”], Southeast Asia Cultural Aid Association. Cambodia:
Phnom Penh Publishing Press.
- Thetthong, U. (2010). [“Phāsākhamēnphuākānsūsān”]. Nakhon Pathom : Silpakorn University
- Worotsikkhadit, U. (2004). [“Phāsāsātbuāngton”]. Type 18, Bangkok : Ramkhamhaeng University
Press.